

نگاه

داعش در لیبی به روایت ۳ زن

● وقتی نیروی هوایی آمریکا ۱۹ فوریه «صبراته» در غرب لیبی را هدف قرار داد، خانه‌ای که در بخش جنوبی شهر واقع شده بود با خاک یکسان شد. در این حمله ده‌ها نفر از گروه‌های تندرو کشته شدند و شبکه‌های وابسته به داعش کشف شد که در نزدیکی‌های مرز تونس فعالیت می‌کرد. اما این حادثه زندگی سه زن جوان تونس را هم زیوررو کرد، زیرا آنها همسران همان افرادی بودند که در جریان این حمله کشته شدند. آنان الان به همراه فرزندان‌شان در زندانی در طرابلس تحت بازداشت هستند. اظهارات این سه زن فاز جدیدی از نحوه کار این تشکیلات در صبراته و نیز فعالیت هسته‌های ویژه داعش در تونس را آشکار کرد. «رحمت الشیخاوی»، همسر «نورالدین شوشان» که رهبر برجسته داعش بود، می‌گوید «ما در شهر زندگی ای عادی داشتیم، همسایگان ما را می‌شناختند، به بازار یا حتی سالن‌های آرایش می‌رفتیم». او که ۱۷ سال دارد، ادامه می‌دهد برخی از گروه‌ها در صبراته مانند تا از آتجا به سرت یا سوریه منتقل شوند اما اکثرشان برای عملیات در تونس برنامه‌ریزی می‌کردند. به گفته او، «آنها جلوی چشم همسایگان سلاح خریدوفروش می‌کردند».

مقامات محلی صبراته مدت‌هاست وجود داعش را در این شهر رد کرده یا حضورشان را کم‌رنگ جلوه می‌دهند. اما مقامات آمریکایی و تونسی می‌گویند شوشان نقش مهمی در آماده‌سازی دو حمله بزرگ در تونس داشته است. یکی از آنها عملیات حمله به موزهای در پایتخت و دیگری حمله به تفریحگاهی در ساحل بود. رحمت می‌گوید «در صبراته هیچ‌کس به جست‌وجوی ما نیامد. همه می‌دانستند ما کجا هستیم. فقط بعد از این حمله بود که اوضاع تغییر کرد».

تشکیلاتی خودسر

داعش در اواخر سال ۲۰۱۴ شروع به توسعه و گسترش در لیبی کرد؛ زمانی که تعدادی از سنییزه‌چویان وابسته به گردان «التپا» به شهر «درنه» در شرق کشور وارد شدند. در سال بعد گروه دیگری بر همه سرت مسلط شدند و حملاتی را در طرابلس ترتیب دادند. پس از ادغام این افراد در گروه‌های شبه‌نظامی وابسته به «انصار الشریعه» نیروی داعش تقویت شد. انصار الشریعه، گروهی است که به القاعده وابسته بود و مردم محلی را مسلح می‌کرد.

بالین‌حال، داعش نتوانست همان پیشرفت‌های سریعی را که در سوریه و عراق داشت در لیبی هم داشته باشد، زیرا از یک طرف درآمدهای لازم را نداشت و از طرف دیگر، مردم لیبی به دلیل از هم‌گسیختگی از داعش استقفالی نکردند. ساکنان محلی و مقامات می‌گویند داعش به‌همین‌دلیل بیشتر مشغول گردآوری نیرو از خارج به‌ویژه از تونس بوده است.

این تشکیلات در سرت یک شبه دولت را به وجود آورد که همان شیوه‌های حکومتی در عراق و سوریه را تجربه می‌کند. آنها از مردم مالیات می‌گیرند و قوانینی سخت‌گیرانه را درباره لباس و آموزش و اجرای مجازات‌های علنی اعمال می‌کنند. اما در صبراته که حضور تونسیی‌ها بیشتر است، ساختار داعش به گفته این زنان زندانی، وضعیت دیگری دارد. «رحمت الشیخاوی» می‌گوید: «در صبراته فرماندهی پیدا نمی‌شود. هرکس خودش کار خودش را می‌کند». او اما در همان حال اضافه می‌کند تمرکز اصلی بر نحوه ورود به تونس است. «غفران» خواهر رحمت که همسر یکی دیگر از

اعضای داعش بود، می‌گوید جنگجویان در صبراته به‌جای تشکیلات اداری به هسته‌هایی آماده نبرد تقسیم شده‌اند. هر گروهی برای خود امیری دارد و طبق استراتژی خودش عمل می‌کند. بعضی پاسپورت سفر به سوریه درست می‌کنند و بعضی هم حواس‌شان به تونس است و بعضی هم کارشان مختص به لیبی است. آنها پیوسته از رهبر داعش در سوریه رهنمود می‌خواهند و او هم از اینها می‌خواهد مطیع رهبر داعش در سرت باشند اما کسی قبول نمی‌کند و خودشان هر تصمیمی بخواهند می‌گیرند. تا پیش از این افراد وابسته به گردان‌های محلی لیبی که به آنها «انقلابیون» می‌گویند -چون در قیام سال ۲۰۱۱ مشارکت داشتند- کاری به کار نیروهای داعش نداشتند. اما بعد از حمله آمریکایی‌ها آنها هم تشویق شدند با نیروهای داعش درگیر شوند. «وحیده» که اکنون در طرابلس زندانی است به همراه دو فرزند دوساله و پنج‌ماهه‌اش به طرف جنوب فرار کرد. او می‌گوید یک روز کامل بدون غذا بودند و می‌خواستند خودشان را به شهرک «الزوایه» برسانند. او می‌افزاید: «به محض شروع درگیری‌ها فرزندم گلوله‌خورد و زخمی شد. در آن موقع همسرم فریاد می‌زد ما زن‌ونوجها داریم اما انقلابیون توجهی نمی‌کردند چون می‌دانستند ما وابسته به داعش هستیم و ممکن است خودمان را منفجر کنیم».

عجیب اینکه با وجود شرایط مبهم لیبی این افراد نمی‌خواهند به تونس برگردند چون در آتجا باید مثل گذشته با فقر و فلاکت دست‌وپنجه نرم کنند. وحیده می‌گوید: «می‌خواهم با پسرم خوشبخت باشم. می‌خواهم به زندگی خود برگردم و نمی‌خواهم بچه‌ام در زندان بزرگ شود».

۷۲ سال پیش، کرانه‌های شرقی «ویستولا»، طولانی‌ترین رودخانه لهستان، در شرایطی میزبان نیروهای خسته ارتش شوروی بود که کمی آن سوتر در ورشو، نازی‌ها در حال قلع‌وقمع جنبش مقاومت بودند. امروز اما شاید دیگر خبری از رایش سوم و ائتلاف رنگارنگ متفقین نباشد، اما آن‌طورکه پیداست، اردوکشی‌های جنگ سرد هنوز که هنوز است پابرجاست. شاهد این مدعا نیز توافقات حاصله در نشست اخیر ناتو است که برای محور رهبران این پیمان سیاسی-نظامی را حول محور تهدید ماجراجویی‌های ارضی روسیه، در استادیوم ملی لهستان، یعنی همان نقطه‌ای گردهم آورد که سال‌ها پیش از ساخته‌شدن ورزشگاه، شاهد خیمه‌زدن سربازان ارتش سرخ در ماه‌های پایانی جنگ جهانی دوم بود. رهبران ناتو در حالی روز جمعه گذشته برای اولین‌بار توافق کردند تا برای اطمینان‌بخشی به متحدان خود در کرانه‌های شرقی، گشت‌های هوایی و دریایی خود را افزایش داده و نیروهای نظامی بیشتری به شرق لهستان و کشورهای حوزه بالتیک اعزام کنند که به نظر می‌رسد. الحاق جزایر «کریمه» به خاک روسیه، حالا حالاهای ظریف ایجاد تحولات ژئوپلیتیک بیشتری را در منطقه دارد.

در میان ۲۸ کشور عضو پیمان ناتو که بناست از این پس به صورت گردشی مسئولیت اعزام چهار گردان نظامی، بالغ بر چهارهزار سرباز را به شرق اروپا برعهده داشته باشند، این ایالات متحده است که همچون گذشته بیشترین نقش را در تقویت این دژ نظامی ایفا می‌کند.

اعزام ۱۰۰۰ نیرو به شرق لهستان

«باراک اوباما»، رئیس‌جمهوری ایالات متحده در حالی اعلام کرده کشورش برای افزایش حضور پیش‌قدمانه خود در مرکز و شرق اروپا، فرایند اعزام حدود هزار سرباز به شرق لهستان را به‌زودی آغاز می‌کند که مسئولیت رهبری گردان‌های نظامی تقویت‌شده در کشورهای لیتوانی، استونی و لتونی به ترتیب برعهده آلمان، بریتانیا و کانادا خواهد بود؛ ترکیبی چندملیتی که از منظر «ینس استولتنبِرگ»،

رهبران ناتو بر سر استقرار نیروهای نظامی در بالتیک و لهستان توافق کردند

هیاهو در جبهه شرق

مکس، Reuters

دبیرکل ناتو، تأکیدی دوباره بر این اصل است که حمله به یکی از متحدان ناتو، حمله به تمامی کشورهای عضو این پیمان است. دبیرکل ناتو پس از پایان روز اول نشست، در کنفرانسی خبری خاطر نشان کرد با وجود تمامی اقدامات دفاعی، ناتو همچنان در تلاش است تا مذاکرات خود با روسیه را از سر بگیرد؛ هر چند الحاق کریمه و حمایت مسکو از جدایی طلبان شرق اوکراین، امکان ازسرگیری همکاری‌های گسترده‌تر را منقفی ساخته است. استولتنبِرج همچنین در حالی مدعی شده جنگ سرد به تاریخ پیوسته و نباید دوباره از بایگانی تاریخ بیرون آورده شود که به نظر می‌رسد اختلاف‌نظر رهبران ناتو درباره چگونگی رویارویی با تهدید روسیه همچنان به قوت خود باقی است. اگر از تأکید «فرانسوا اولاند»، رئیس‌جمهوری فرانسه، مبنی بر گسترش همکاری‌ها با روسیه و موضع مخالف وزیر خارجه لهستان که هشدار داده تا مادامی‌که مسکو در حال تهاجم به همسایه‌های خود است، باید خیال خام همکاری‌های پراگماتیک با این کشور را دور اندازیم؛ بگذریم که گویا این اختلاف‌نظرها دامان کاخ سفید را نیز گرفته است.

«ن رودس»، جانشین مشاور امنیت ملی کاخ سفید، در حالی اظهار کرد ادامه ماجراجویی‌های

جهان

ناتو در حالی روز گذشته پایان یافت که قرار است رهبران ناتو روز چهارشنبه آینده در دیداری رسمی با مقامات روس، موضوع مذاکره با مسکو را پیگیری کنند.

توافقات ثانویه

اما نشست تنها منحصr به دفع تهدید روسیه نبود. جدای از عملیاتی‌شدن اولیه سیستم دفاع موشکی بالستیک در اروپا که شامل کشتی‌های جنگی آمریکایی مستقر در اسپانیا، رهگیرهای دفاع موشکی دوربرد در رومانی و رادارهای در ترکیه است؛ اتحادیه اروپا و ناتو بیانیه مشترکی برای تقویت همکاری‌ها با هدف مقابله با چالش‌های امنیتی مشترک امضا کرده‌اند که شامل حملات ترکیبی و سایبری و همچنین ورود غیرقانونی پناهجویان و مهاجران به خاک اروپا می‌شود.

دبیرکل ناتو که این بیانیه مشترک را با «دونالد تاسک»، رئیس شورای اروپا و «ژان کلود یانکر»، رئیس کمیسیون اروپایی، به امضا رسانده است، ورشو، خواستار ازسرگیری گفت‌وگوها با کرملین شده است؛ گفت‌وگوهایی که به باور رئیس‌جمهور آمریکا می‌تواند، حتی در صورت پایبندی مسکو به توافق آتش‌بس در شرق اوکراین، منجر به لغو تحریم‌ها علیه روسیه شود.

استقبال با آغوش باز

«دیمیتری پسکوف»، سخنگوی کرملین، در واکنش به توافقات حاصله در نشست ورشو، اعلام کرده کشورش گذشته از آنکه بر تعداد سربازان خود در منطقه خواهد افزود، با آغوش باز به استقبال مذاکرات با ناتو می‌رود؛ البته به این شرط که گفت‌وگوها پاسخ‌گوی منافع مشترک دو طرف باشد. او ضمن اشاره به این نکته که صحبت از تهدید روسیه، آن‌هم در دوره و زمانه‌ای که روزانه ده‌ها و صدها نفر در قلب اروپا و خاورمیانه کشته می‌شوند، به‌راستی تعجب‌آور است، خاطرنشان کرد وقتی سربازان ناتو روزبه‌روز به مرزهای روسیه نزدیک‌تر شده و جنگنده‌های ناتو در امتداد خطوط مرزی آن کشور به پرواز درمی‌آیند، دیگر این روسیه نیست که در حال نزدیک‌ترشدن به مرزهای ناتو است. نشست

خاموش کند.

رسانه‌های روسیه حتی ویدئویی از این «درگیری» میان دیپلمات آمریکایی و پلیس روس منتشر کرده‌اند. تصاویر منتشرشده حاکی است مردی از یک تاکسی زردرنگ پیاده می‌شود و زمانی که به سوی در ورودی ساختمان سفارت آمریکا در مسکو حرکت می‌کند، نیروی امنیتی مقابل سفارت او را به زمین می‌اندازد و مورد ضرب و جرح قرار می‌دهد. در پی انتشار این تصاویر، روابط میان مسکو و واشنگتن که بر سر بحران در سوریه و اوکراین تیره شده، پرتنش‌تر شده است.

آمریکایی‌ها می‌گویند «ادیت و آزارها» علیه دیپلمات‌های واشگتن از دو سال پیش و هم‌زمان با بحران اوکراین آغاز شده و پس از وضع تحریم‌های آمریکا علیه مسکو، شدت گرفته است. اگرچه به رویداد مشخصی اشاره نشده اما روزنامه آمریکایی واشنگتن‌پست مانده گذشته در گزارشی از ورود به خانه یک کارمند سفارت آمریکا، به‌هم‌ریختن اسباب و اثاث و حتی کشتن یک حیوان خانگی این دیپلمات خبر داده بود.

دیپلمات آمریکایی مدارک شناسایی خود را به او نشان داده، روی داده است. او مدعی شد نیروهای امنیتی روسیه «آزار و اذیت خود علیه پرسنل آمریکا را با هدف اختلال در فعالیت‌های دیپلماتیک و کنسولی‌مان افزایش داده‌اند». آمریکا ماه گذشته اعلام کرده بود «آزار و اذیت» علیه دیپلمات‌های واشنگتن از سوی مأموران امنیتی و اطلاعاتی روسیه افزایش یافته است؛ اما مسکو چنین اتهامی را رد می‌کند و می‌گوید فرد آمریکایی اشاره‌شده از ارائه مدارک شناسایی خود به مأمور پلیس خودداری کرده و حتی به صورت پلیس روس ضربه زده است. ماه گذشته آمریکا اعلام کرد موضوع این درگیری را مستقیماً با «ولادیمیر پوتین»، رئیس‌جمهوری روسیه، طرح کرده است.

«ماریا زاخارووا»، از سخنگویان وزارت خارجه روسیه، در همین رابطه گفت: «آن‌طورکه ما دریافتیم این فرد مأمور سی‌آی‌آی‌ای بوده اما می‌توانست هرکس دیگری هم باشد. می‌توانست یک تروریست یا یک افراط‌گرا باشد یا حتی یک بمب‌گذار انتحاری».

تیراندازی‌های اخیر پلیس هم ناراحت بوده است». درواقع این حرف می‌تواند حرف بسیاری از مردم آمریکا باشد؛ چه سیاه‌پوست و چه سفیدپوست. براساس تحقیقات اخیر تقریباً دوسوم آمریکایی‌ها و ۶۰ درصد از سفیدپوستان زیر ۳۰ سال تا حدودی از جنبش سیاه‌پوستان حمایت می‌کنند. با این همه این جنبش سیاه‌پوستان نیست که مردم را آشفته کرده، این ویدئوهای صحنه کشته‌شدن سیاه‌پوستان به ضرب گلوله و در روز روشن است که مردم را خشمگین کرده و برآشفته است. می‌توان گفت ریشه خشمونت‌های یک هفته اخیر آمریکا به فرگوسن بازمی‌گردد، شهر کوچکی در میسوری که اگرچه دوسوم جمعیت آن سیاه‌پوست هستند اما اکثر مقامات و نیروهای پلیس این منطقه سفیدپوست هستند. این رابطه نابرابر قدرت حدود دو سال پیش و با کشته‌شدن مایکل براون، نوجوان ۱۸ساله سیاه‌پوست برجسته شد. کشته‌شدن مایکل براون، جرقه‌ای بود برای اعتراضات گسترده به خشونت نژادی در آمریکا و در این میان جنبشی به راه افتاد به نام «زندگی سیاه‌پوستان اهمیت دارد». سیاه‌پوستان آمریکا سال‌هاست که بی‌دلیل با اقدامات تبعیهی مواجه‌اند، مواردی نظیر دسترسی‌نداشتن به مدارس دولتی، بی‌کاری، تفکیک محل اقامت، فقر و مرگ.

در ۲۴ ماه گذشته، جنبش «زندگی سیاه‌پوستان اهمیت دارد» فعالیت‌های خود را بر عدالت نژادی، اقتصادی و جنسیتی متمرکز کرده و حامیان این جنبش بر این باورند که مسائلی مانند نژاد، جنسیت و طبقه همواره سیاست را شکل داده یا دست‌کم بر آن تأثیرگذار بوده است. این جنبش که فعالان و چهره‌های سرشناس زیادی را به خود جذب کرده، همواره به‌راه‌انداختن اعتراض است و از همین رو هنوز هم جمعیت سیاه‌پوست آمریکا بزرگ‌ترین قربانی خشونت پلیس است اما صدای آنها خاموش نمی‌ماند.

رویداد

تحركات جدید کره شمالي

با آزمایش موشکی تازه

● وضعیت سیاسی در شبه‌جزیره کره بیش از پیش حاد می‌شود و این کشور به آزمایش موشکی تازه‌ای دست زده است. به گزارش دوپچه‌وله، منابع ارتش کره جنوبی اطلاع می‌دهند که کره شمالی بامداد شنبه یک موشک تازه را به آزمایش گذاشته است که به نظر می‌رسد موفق نبوده است. به نظر کره جنوبی پرتاب موشکی که ظاهراً از یک زیردریایی صورت گرفته، آشکارا با مصوبات سازمان ملل علیه کره شمالی مغایرت دارد. وزارت خارجه ایالات متحده در بیانیه‌ای اقدام کره شمالي را محکوم کرد و به آن کشور هشدار داد که چنین اقداماتی در جهت افزایش تنش در منطقه است.

نقض آتش‌بس در سوریه

● آمار نقض آتش‌بس از سوی گروه‌های تروریستی در حلب افزایش یافته‌است و تروریست‌ها با شلیک راکت به دو محله الفرقان و الفیض و محوطه خوابگاه، جان ۳۴ نفر را گرفته‌اند و بیش از ۱۴۰ نفر را زخمی کرده‌اند. تروریست‌ها با این حملات خسارت‌های مادی بسیاری به دارایی‌ها و خانه‌های شهروندان وارد کردند. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری رسمی سوریه (سانا)، ارتش سوریه به مناسبت عید فطر، ۷۲ ساعت در سراسر سوریه آتش‌بس اعلام کرده بود. این آتش‌بس از چهارشنبه ششم جولای از ساعت یک شب به وقت محلی تا ۱۲ شب گذشته بود. ارتش آزاد سوریه نیز موافقتش با آن را به تعهد دولت به آتش‌بس مشروط کرده بود.

توافق اتحادیه اروپا و آمریکا برای توقف جاسوسی اینترنتی

● کشورهای عضو اتحادیه اروپا به توافق جنجال‌برانگیزی با آمریکا در راستای توقف جاسوسی دولتی از داده‌های اینترنتی شهروندان اتحادیه اروپا رسیدند. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری فرانسه، واشنگتن و کمیسیون اروپا، در فوریه سال جاری میلادی این توافق جدید با عنوان «سپیر خصوصی» را اعلام کرده بودند. این توافق جایگزین توافقی شده که از سوی دادگاه اروپایی در سال گذشته میلادی منقضی شده است و شامل تعهدات از سوی آمریکا برای محدودکردن استفاده از اطلاعات جمع‌آوری‌شده، انتصاب یک بازرس مسئول رسیدگی به امور شهروندان اروپایی و همچنین مقررکردن جریمه برای کمپانی‌های متخلف است.

هشدار کاسترو به مردم کوبا

● رئیس‌جمهوری کوبا خطاب به مردم کشورش گفت باید برای روزهای سخت آماده باشند، چراکه این کشور کمونیستی باید هزینه‌ها و انرژی مصرفی را کاهش دهد. هاوانا با کمبود شدید نقدینگی و کاهش واردات نفت از ونزوئلا رویه‌روست. به گزارش ایسنا، به گفته رانول کاسترو، رئیس‌جمهوری کوبا، در جلسه میان‌دوره مجلس ملی، رشد اقتصادی کوبا در نیمه اول سال جاری میلادی به یک درصد کاهش یافته، در همین بازه زمانی در سال ۲۰۱۵ رشد اقتصادی ۴٫۷ درصد بوده است؛ این نیمی از آن چیزی است که دولت پیش‌بینی کرده بود. هشدار کاسترو در شرایطی مطرح می‌شود که مردم کوبا به‌دلیل اصلاحات اقتصادی و گرم‌شدن روابط با ایالات متحده انتظارات بالایی دارند.

دستگیری ۶ مظنون حمله تروریستی استانبول

● پلیس ترکیه از دستگیری شش مظنون حمله تروریستی در فرودگاه استانبول خبر داد. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از رادیو آلمان، پلیس ترکیه در ادامه جست‌وجو و پیگیری برای به‌دست‌آوردن سرخ‌نچه‌ای از عاملان حادثه تروریستی، شش مظنون را دستگیر کرد. اداره پلیس ترکیه اعلام کرد بازجویی از این شش مظنون را آغاز کرده است.

اظهارات جنجالی نامزد نخست‌وزیری بریتانیا

● اظهارات یکی از نامزدهای رهبری حزب محافظه‌کار بریتانیا درباره فرزندنداشتن نامزد دیگر، با واکنش‌های مختلفی در این کشور روبه‌رو شده است. به گزارش «بی‌بی‌سی»، روزنامه «تایمز» لندن در شماره شنبه خود از قول «آندرهآ لِدسام» نوشت به نظر او «ترزا می»، دیگر نامزد رهبری حزب، واقعا ناراحت است که بچه‌ای نداشته؛ اما او می‌گوید این «شمنزکننده» است که روزنامه تایمز به‌غلط از قول او نوشته خودش به‌دلیل مادرپودن، از «ترزا می» برای رهبری حزب و کشور شایسته‌تر است. روزنامه تایمز از قول خانم لِدسام نوشت از آنجایی که مادر است و سه فرزند دارد، واقعا نگران آینده کشور خواهد بود. در بخشی از فایل صوتی مصاحبه که تایمز در اختیار بی‌بی‌سی گذاشته، به نظر می‌رسد خانم لِدسام همان حرف‌هایی را زده که در تایمز منتشر شده است.